

Številka: 032-0012/2024

Datum: 8. 11. 2024

17. redna seja Občinskega sveta Občine Šentrupert

GRADIVO

za

. točko dnevnega reda 17. redne seje Občinskega sveta Občine Šentrupert

**ZADEVA: NAČRT UPRAVLJANJA BARBOVE GRAŠČINE, SEZNANITEV IN
SPREJEM**

Poročevalec: Primož Primec, Višji svetovalec v kabinetu župana

Priloge:

- Načrt upravljanja

**ZADEVA: NAČRT UPRAVLJANJA BARBOVE GRAŠČINE, SEZNANITEV IN
SPREJEM**

I.   Predlagatelj: župan Tomaž Ramovš ter občinska uprava Občine Šentrupert

II.   Pravne podlage za sprejem:

- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 97/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE),
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR), Zakona o zavodih (ZZ) (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP),
- Statut Občine Šentrupert (Uradni list RS, 12/18 in Uradno glasilo e-občina, 28/20),
- Poslovnik Občinskega sveta občine Šentrupert (Uradni list RS, št. 4/18).

III.   Predlog sklepa:

Občinski svet občine Šentrupert se je seznanil z načrtom upravljanja Barbove graščine ter ga potrjuje.

Gradivo pripravil:

Primož Primec

Višji svetovalec v kabinetu župana

Anne Marie Valentar
direktorica Občinske uprave

Tomaž Ramovš
župan

Priloga:

- Obrazložitev.

OBRAZLOŽITEV:

I. Uvod

Občina Šentrupert ima na naslovu Vesela Gora 10, 8232 Šentrupert v lasti objekt, Veselo Goro - Barbovo graščino.

Objekt je na osnovi Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov na območju Občine Šentrupert za kulturne spomenike lokalnega pomena, Ur. list RS, št. 127/2003, 58/2004, 76/2010, 41/2011, 24/2014, 11/2018, vpisan v register nepremične kulturne dediščine kot spomenik lokalnega pomena z EŠD 7845.

Barbova graščina se nahaja na Veseli gori v Občini Šentrupert na Dolenjskem. Zgrajena je bila leta 1768 na mestu nekdanje manjše cerkvene hiše za potrebe stalnega prebivanja veselogorskega duhovnika, med večjimi romanji pa je služila tudi kot prenočišče. Z ukinitvijo romanj na Veselo Goro leta 1782, je izgubila svoj prvotni namen. Po letu 1825 je prešla v last družine Barbo, ki si je v njej uredila bivališče. V njihovi lasti je ostala do 1938. leta, ko je prešla v last Winzorja Edeltranta. Leta 1942 je bila delno požgana, notranja oprema pa delno raznešena. Po drugi svetovni vojni je bila stavba nacionalizirana in delno obnovljena. Leta 1974 je bila v njenem pritličju urejena etnološka muzejska zbirka, v prvem nadstropju pa je Čebelarska družina Šentrupert - Mirna leta 1984 uredila spominski sobi, posvečeni Petru Pavlu Glavarju in Aleksandru Lunačku.

Graščina je zasnovana kot enonadstropna, delno podkletena, iz kamna zgrajena stavba izrazito podolžnega tlorisa (dolžine 34 metrov in širine 12 metrov), s simetrično dvokapno streho, ki je na obeh čelnih straneh zaključena s polnim čopom in je pokrita z opečnim bobrovcem. Njeno severno-zahodno pročelje členi rizalit, ki v tlorisu delno izstopa iz osnovnega tlorisa. V njem je stopnišče, ki povezuje med seboj klet, pritličje, nadstropje in podstrešje. Z daljšo stranico je stavba delno vkopana v breg. Stavba je današnjo podobo dobila leta 1768, o čemer priča tudi letnica, ki je vklesana na glavnem vhodnem kamnitem portalu. Stavba je neometana. Vse štiri fasade enakomerno členijo okna, ki imajo večinoma kamnite pravokotne okvirje. V podkletenem delu graščine je zasnovana prostorna in obokana vinska klet. V pritličju in prvem nadstropju so ob obeh povezovalnih hodnikih razporejeni različno veliki prostori, ki so v pritličju v večini obokani. Podstrešje ima odprto ostrešje, ki je sestavljeno iz tesanega smrekovega lesa v obliki konstrukcije »na stol«.

II. Namen

Glavni namen investicije je temeljita obnova in revitalizacija kulturnega spomenika, romarske hiše Barbova graščina, ki je trenutno v stanju, ko ne omogoča njene primerne uporabe in izvajanja zastavljenega programa. Z obnovo objekta in izvedbo projektnih aktivnosti želi investitor zagotoviti trajno obnovo in oživitev kulturnega spomenika, ter vključitev doživetij v slovenski turizem. S projektom želi investitor spodbuditi razvoj trajnostnega turizma z uporabo dediščine in njenih potencialov v Občini Šentrupert, na gravitacijskem območju in v regiji.

Posebni namen projekta je tudi digitalizacija dediščine. Investitor se zaveda številnih koristi digitalizacije muzejskih vsebin, saj je z njo moč popularizirati gradivo in sočasno poskrbeti za njegovo varno hrambo ter mu s tem podaljšati življenjsko dobo. Kot vemo, je osrednje zanimanje muzejskih obiskovalcev predmet in njegova interpretacija, kontekstualizacija. S tem bo možno širši javnosti ponujati dostopne informacije o projektu tudi na internetu in družabnih omrežjih.

Splošni cilji investicije sovpadajo s cilji Javnega razpisa, in sicer:

1. spodbuditi raznoliko uporabo in ponovno uporabo spomenikov kot najpomembnejše kulturne dediščine ter izkoristiti njihove potenciale,
2. izboljšati dostopnost do spomenikov kot najpomembnejših delov kulturne dediščine (tako fizične kot digitalne),
3. izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem dediščinskih dejavnosti,
4. vključevati dediščino v informacijsko družbo.

Posebni cilji:

- vezani na izvedbo projekta

1. izboljšanje požarne varnosti – prilagoditev na sodobne standarde,
2. posodobitev elektro inštalacij na objektu,
3. ureditev gretja,
4. vgradnja varnostnega sistema,
5. ureditev notranjih prostorov,
6. umestitev notranje opreme,
7. namestitev primernih razstavnih elementov in razsvetljave zanje,
8. digitalizacija dediščine.

- vezani na rezultate projekta

9. nova stalna razstava
10. oblikovan inovativen, digitaliziran prikaz tradicionalne metode tesanja,
11. organiziran nov festival renesančne glasbe,
12. urejen prostor za izvajanje porok, delavnic za ciljne skupine,
13. obnovljena vinska klet,
14. razvito gradivo za končne uporabnike.

III. Finančni pregled predvidenih odhodkov, prihodkov ter virov financiranja, ter s tem povezane obveznosti občine

Ocena odhodkov:

- Redno vzdrževanje: predvidena ocena znaša 5.000,00 EUR na leto, ki pokriva osnovne stroške ohranjanja kulturnega spomenika v dobrem stanju.
- Nova zaposlitev (2026): Predvideva se zaposlitev, katere letni strošek znaša predvidoma 35.000,00 EUR. Ta zaposlitev bo izboljšala zmogljivosti za vodenje dejavnosti in upravljanje s kulturnimi vsebinami.
- Honorarji: Predvidena ocena odhodkov je 10.000,00 EUR na leto za zunanje izvajalce in sodelavce, ki bodo zagotavljali kakovostne kulturne in izobraževalne vsebine.

Ocena prihodkov:

- Donacije in sponzorstva: Na letni ravni se pričakuje 5.000,00 EUR.
- Prihodki od prodaje vstopnic: Predvideva se tudi 5.000,00 EUR na leto od vstopnin.

Viri financiranja:

Projekt bo v celoti podprt z nepovratnimi sredstvi in lastnimi prihodki:

- predviden finančna sredstva Ministrstva za kulturo: Investicija v obnovo kulturnega spomenika v višini 967.776,00 EUR bo pokrita z Evropskim skladom za regionalni razvoj in prispevki Republike Slovenije.
- Proračun občine in prihodki od prodaje: Redni obratovalni stroški bodo financirani iz proračuna občine ter prihodkov od prodaje vstopnic.